

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XII.

ČÍSLO 2

FEBRUÁR 2004

Zatiahni na hĺbočinu Lk 5,4

Tešiť zarmútených - Nová FER - Myslíme na chorých
Povedz droge nie - Slováci za morom - Nv v školách

TEŠIŤ ZARMÚTENÝCH

V jednom peknom príbehu som sa dočítala, ako chcel kňaz utešiť rodinu, v ktorej nečakane zomrela mladá dcéra. Pri návšteve sa však nezmohol ani na jedno pripravené slovo, iba sedel, spomínal s rodičmi dievčaťa, aká bola a občas aj zaplakal. Vyčítal si túto svoju slabosť, že nebol silnejší, aj to, že nepovzbudil a neposilnil smútiacu rodinu. Neskôr sa stretol s otcom dievčaťa a ten mu srdečne ďakoval za chvíle, ktoré im venoval.

„Veď som vás nijako nepovzbudil!“ - namietať kňaz.

„Ale boli ste s nami a prežívali našu bolesť. To bolo viac.“ - odpovedal otec.

Koniec februára nám priniesie začiatok pôstu. Teraz ešte prežívame obdobie rôznych radostí, plesov a iných fašiangových zábav. Niekomu sa môže stať, že sa mu akosi ťažko prechádza do predveľkonočného prípravného času a pôstneho odriekania.

Keď stojí Boh pri zrode každého človeka, vkladá doň neopakovateľné danosti. Vyše šesť miliárd kombinácií na Zemi, nielen vzhľadu, vlastností, ale aj vzťahov s Ním. Šesť miliárd rôznych spôsobov prežívania Božej lásky a šesť miliárd rôznych krížov. Ešte viac spôsobov prejavov vzájomnej lásky a služby. A mnohonásobne viac obiet. Jeden ľahšie obetuje jedno, iný druhú a tretieho stojí veľa síl aj tá najmenšia obeta v našich očiach, nie však v Božích.

Každá obeta, zapieranie sa, či služba, sa naplňa a dostáva zmysel v našich skutkoch. V skutkoch lásky k Bohu a blížnym.

Aj skutky milosrdenstva sú jednou z cestičiek pôstu a odriekania si

svojho nedotknuteľného súkromia. Možno aj vás, tak ako mňa, osloví jeden zo skutkov duchovného milosrdenstva – tešiť zarmútených.

Nám sa tiež môže stať, že nás prekvapia nepredvídateľné udalosti, ktoré sme nemohli ovplyvniť. Horšie sú situácie, keď si sami spôsobíme bolesť, morálnu ujmu, či škodu. Práve vtedy sa nám „darí“ nájsť rýchlo vinníka a obviniť aj Pána Boha,robiť mu výčitky a kritizovať jeho rozhodnutia. Ako je možné, že to na nás – takých dobrých katolíkov dopustil. Často práve v týchto chvíľach nenájde človeka, ktorý by bol ochotný nás vypočuť a súcítiť s nami. Keď sa poobzeráme okolo seba, niekedy je ťažké nájsť človeka, ktorý by obetoval čas a venoval sa zarmúteným.

„A tak sa stáva, že sa sklamaní obrátia na sektárov, ktorí ich síce načas potešia, ale odvrátia od pravej viery. Vtedy sa máme pomodliť, aby sme dokázali zarmútených a sklamaných ľudí ozaj potešiť, uľahčiť im bremeno a nájsť spoločnosť úprimne s nimi súcítiť.“

Dúfajme, že bude takých katolíkov viac, lebo biedy v samote je veľa. Netreba na to žiadne špeciálne vzdelanie, rečnícku prípravu, či materiálne zabezpečenie. Najdôležitejšie je najprv sa zastaviť, nech zarmútený nemá dojem, že už-úž musíme utekať ďalej. Ak už stojíme, skúsme zostať ticho. Možno bude stačiť iba sedieť a chvíľu počúvať. Toto často ovládajú dobré staré mamy, keď napríklad počúvajú sťažnosti a trampoty vnúčikov. Posedieť, pohľadiť, alebo iba ponúknuť rameno, kde sa oprie ubolená hlava.

Ak sme naplnení Duchom Svätým

a treba poradiť, hovorme jeho slová. Určite budú plné pokoja, ktorý zarmútenému unikal. Ponúkajme a nenarúšajme slobodu rozhodnutia. Pán Ježiš ponúkal s nekonečnou trpezlivosťou svoj čas, pokoj, jednoduché jasné slová a vo svojom Božskom súcite s trpiacimi liečil telá, ale hlavne duše. Niekde prichádzal pravidelne, niekde iba raz, inde plakal, inde stačili Jeho slová, alebo iba prejsť okolo s láskavým pohľadom.

Povieme si – ale ja nemám tú moc, čo mal On. Ani ju nepotrebuje. Ak vidím Kristovu tvár v zarmútenom, je tam on sám. Našou úlohou je iba to, aby ten človek pri nás cítil, že ho Boh miluje a že miluje aj jeho trápenie, bolesť a opustenosť. Ponúkajme Jeho lásku, veď toľkí trpia v samote staroby, v nemocniciach, vo väzeniach, ale už aj v našich rodinách. Všimnime si, ako sa rozžiaria oči týchto ľudí, keď s nimi chvíľku pobudneme.

„Naši starší spoluobčania sa niekedy sťažujú, že hoci vychovali viaceré deti, teraz sa ani jedno o nich nestará. Načim sa tiež zamyslieť nad tým, ako potešiť rodinu, ktorá stratila otca, matku, alebo dieťa. Tu bude smútok trvať dlhší čas. Tak aj naša útecha má sa prispôbiť času smútku.“

Táto forma nášho pôstu snáď nie je až taká ťažká. Môžeme v nej naplniť aj výrok – postíme sa v radošti. Buďme radostní, nech nevidno na nás, ako veľa zapierania nás to stojí. Aby sme neskončili ako farizeji, kvíliaci na ulici s roztrhnutými rúchami a popolom na hlave. Radšej v skryte izieb so srdcami puknutými bolesťou a súcitom nad zarmútenými bratmi a sestrami, ale hlavne nad sebou samým.

Mária Melicherčíková

Citáty sú z brožúrky Stefana Hirjaka SJ:

Skutky milosťdenstva

Foto: križová cesta v Lurdoch

DNES VÁM PREDSTAVUJEME NOVÚ FARSKÚ EKONOMICKÚ RADU PRE FARNOSŤ PRIEVIDZA - MESTO

Trojročná platnosť doterajšej Farskej ekonomickej rady (FER) končí **5.2. 2004**, preto boli vykonané voľby **25.1. 2004** do novej FER a po schválení banskobystrickým diecéznym biskupom Mons. Rudolfom Balážom **28.1. 2004** novými členmi FER na ďalšie tri roky sa stali: **Ing. František Bača, Ing. Peter Buchcar, Štefan Gašparík, Ing. Jozef Mokrá, Juraj Nedeljak, Ing. Vladimír Pavlíček, Milan Petráš, Ing. Konstantín Pogorielov a Viliam Vlčko.**

Hlavnou úlohou FER je pomáhať farárovi pri riešení rôznych ekonomických záležitostí vo farnosti.

Ing. František Bača, nar. 17.11.1948, ženatý – otec 4 detí:
Podľa svojich schopností a časových možností chcem radou a tiež aj fyzicky pomôcť pri sta-

roslivosti o elektrotechnické zariadenia vo farnosti

Ing. Peter Buchcar, nar. 19.4.1946, ženatý – otec 4 detí:
Moja pomoc bude zameraná najmä na riešenie ekonomických problémov.

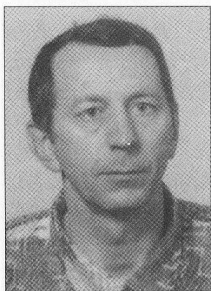

Štefan Gašparík, nar. 26.12.1932, ženatý – otec 2 detí:
Nadalej chcem byť potrebný vo farnosti Prievidza – mesto, tak ako doteraz. Pevne verím, že ak mi

zdravie dovolí, splním všetky úlohy, ktoré budú na mňa kladené. Úprimne ďakujem za dôveru.

Ing. Jozef Mokrá, nar. 25.7.1955, ženatý – otec 1 dieťaťa:
Mojím zámerom je nadalej pomáhať pri spolurozhodovaní o ekonomických veciach v rámci farnosti. Chcem si zachovať česťnosť, úprimnosť, objektivnosť. Podľa potreby som ochotný (v rámci môjho voľného času) pomôcť aj v iných aktivitách. Ďakujem Vám za preukázanú dôveru.

Juraj Nedeliak,
nar. 21.4.1954,
ženatý – otec
4 detí:

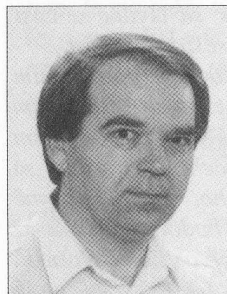
Bol by som rád,
keby sa naše kosto-
ly udržiavali
a zveľadňovali pre
nás i ďalšie gene-
rácie (údržba zvo-
nov, veže, zrekon-

štruovanie oltárov, mariánsky kostol).

**Ing. Vladimír
Pavlíček,** nar.
13.12.1962, ženatý
– otec 2 detí:

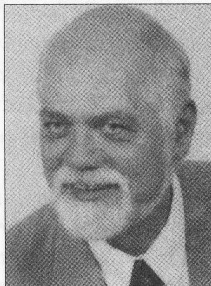
Mám chuť a dobrú
vôľu pomôcť vo
Farskej economic-
kej rady podľa mo-
jich možností
a schopností.

Milan Petráš,
nar. 7.12.1955,
ženatý – otec
2 detí:

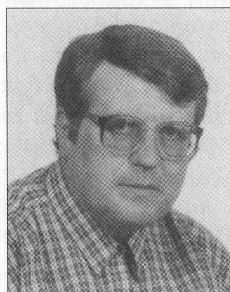
Naša farnosť nie
sú len budovy
a kostoly, ale hlav-
ne ľudia. Práve im
chcem venovať
tak, ako už viac

rokov, svoju službu pri príprave a orga-
nizácii rôznych podujatí, ich technic-
kom zabezpečení a poradným hlasom
v hospodárení.

**Ing. Konstantín
Pogorielov,** nar.
3.7.1946, ženatý –
otec 1 dieťaťa:

Chcel by som naj-
mä pomáhať vytvo-
riť bližší vzťah
k farnosti, čo je
podmienené osob-
ným vzťahom
k Bohu. Spolu s manželkou sa budeme
angažovať najmä v duchovnej obnove
ružencových bratstiev a výchove
k sviatostiam.

Viliam Vlčko,
nar. 17.11.1954,
vdovec – otec
2 detí:

Pravidelnou účas-
ťou na Farskej
economickej rade
mať prehľad
o dianí vo farnos-
ti, a tak mať čo

najreálnejší pohľad pri hlasovaniach.
Usilovať sa byť zodpovedným.

Táto Farská ekonomická rada
dostala dôveru vás, farníkov.
Väčšina jej členov už bola vo
FER a svoju službu pomoci po-
núkli našej farnosti v rôznych
oblastiach ekonomického spra-
vovania a hospodárenia s majet-
kom. Za túto obetavú službu
som im vďačný a modlime sa za
novú FER a ich správne návrhy.

Mons. Ján Bednár, dekan

MYSLIME NA CHORÝCH

Prostredie nemocníc a liečební býva často zaťažené tichými bolesťami trpiacich pacientov. Občas sa však medzi nimi nájde niekto, kto napriek svojím trampotám pomôže, poradí, porozpráva sa s ostatnými, ale hlavne počúva ich. Aj to je spôsob liečby tela i duše. Dp. Olos sa ochotne podelil s nami o úvahy o chorobe a porozprával nám o svojich skúsenostiach s chorými v svojej pastorácii.

„Tento deň chorých veľmi vítam, pretože okrem svojej farnosti Valaská Dubová mám na starosti aj dom dôchodcov v Likavke, kde chodím slúžiť sväte omše.

Medzinárodný deň chorých, 11. február, je pozornosť tým, ktorí nemajú šancu na vyliečenie, sú postihnutí, alebo dočasne chorí.

Možno to niektorých poteší, že si ich svet začína všímať. Cirkev si všíma chorých oddávna. Kňazi chodili chorým vysluhovať sviatosť pomazania chorých, prinášali im Krista v Eucharistii. A teraz aj v médiách sa o nich viac hovorí. S plačom mi chorí rozprávali o Svätom Otcovi Jánovi Pavlovi II., keď ho videli trpiaceho posediačky slúžiť sväte omše. Je to pre nich povzbudením, že sa nevzdáva, že je ochotný niesť kríž a druhým o tom aj rozprávať. Pre našich chorých je veľkým povzbudením aj sestra Bernadeta Pánčiová z Vrčka.

Niekedy si chorí potažkajú, že by už nechceli byť na obtiaž svojim blízkym.

Zvyknem im povedať: „Pokiaľ sa vám dá byť súčasťou rodiny, neoberte rodinu o zásluhy, ktoré by mali u Boha, keď sa o vás dobre starajú.“

V domove dôchodcov je jedna veľká rodina, trochu iná, jedno veľké a mocné vojsko, ako hovorí Svätý Otec chorým: „Vy chorí ste moja armáda...“

Tam v domove dôchodcov v Likavke je pre sestry, ako mi to samé povedali, významom, že môžu priviesť na svätú omšu chorých a nevládných. Čast sestričiek sú civilné a čast rehoľné sestry szatmárky.

Chorý človek je požehnaním v rodine. Neraz hovorím tým, ktorých navštevujem v rodinách a starajú sa o chorého, že také pevné a isté schodíky do neba už im druhýkrát Pán Boh nedá zažiť, ako teraz, keď majú v rodine utrpenie. Oni s chorým žijú, zdieľajú bo-

lesti tela i duše a majú trpezlivosť. Zvyčajne to býva tak, že starší ľudia sú často ponorení do modlitby. Ich utrpenie sa rovná modlitbe. Často sa ľudia pýtajú: „Prečo práve nás postihlo také trápenie a prečo to Pán Boh dopustil?“ Ja im položím otázku: „A čo si myslíte, že Pán Ježiš bol hriešnik, keď niesol kríž a to s láskou?“

Dal nám príkaz: „Vezmite svoj kríž...“ Kto chce Pána nasledovať, musí s krížom počítať. Tí, čo sa majú starať o chorých sa občas z počiatku aj zľaknú, ale Boh ich vzápätí požehná duchovnou silou. Keď prinášam sväte prijímanie, často navštevujú chorého aj susedia

a prídu sa spoločne pomodliť. Keď odchádzam od veriacich chorých, sám som posilnený vo viere.

Chcem sa s vami podeliť o jeden zážitok, ktorý som prežil v spomínanom domove dôchodcov.

Chodil som asi rok k jednému hlboko veriacemu mužovi pripútanému na lôžko. Jeho spolubývajúci mi často vynadal a kričal: „Po čo ste sem prišli? Vypadnite a zavrite dvere z vonka.“ Mojou odpoveďou bolo: „Prepáčte, ja som prišiel za vašim susedom porozprávať sa, vyspovedať ho a priniesť Pána Ježiša.“ Spočiatku som sa zľakol, ale vedel som, že ma môže udrieť iba slovne. Radšej som vyšiel von. Tam som sa za dverami modlil za jeho pokoj. Zaujímavé

bolo, že po niekoľkých mesiacoch stíchol. Raz som sa pozrel na neho a on sedel na stoličke, hýbal perami a spolu s nami odriekal Otče náš. Trvalo to dlho. Keď som sa raz pripravoval na sv. omšu, našiel som lístok na stole, že na jednej izbe treba súrnu spoveď. Bol to práve ten pacient, ktorý ma spočiatku z izby vyhánal. Teraz ma čakal. Sadol som si k nemu a on sa vyspovedal. Prijal sväté prijímanie a úpenlivo prosil pri-niesť Pána aj ďalší deň. Skôr, ako som prišiel k oltáru, jeho duša odišla k Bohu.

Toto je pre nás ponaučením, že aj keď nás „vyhodia“, nemáme sa dať odradiť v modlitbách. Pán Boh nechce smrť hriešnika.“

Pripravila Anka G.

Z myšlienok Svätého Otca Jána Pavla II.

Choroba nie je len fyzickým zlom - je súčasne aj časom morálnej a duchovnej skúšky. Sviatosťným pomazaním prejavuje Kristus chorému svoju lásku a dáva mu potrebnú vnútornú silu. (Rím, 29. 4. 1992)

Ľudia potrebujú pravdu; absolútne nutne potrebujú vedieť prečo žijú, zomierajú, trpia. A vy predsa viete, že pravda je Ježiš Kristus. On je pravda, ktorá je spásou našich mladých: pravda úplná, jasná a náročná. Vskutku, moderný svet potrebuje zvlášť naliehavo porozumenie, priateľstvo, lásku. (býv. narkomanom - Castel Gandolfo, 9. 6. 1980)

Pravým znamením civilizácie nie je blahobyť alebo technická vyspelosť, ale privilegovaný priestor, ktorý venuje tým posledným, trpiacim a bezmocným ľuďom. (Parma, 6. 6. 1988)

Odkedy si Ježiš vybral kríž a zomrel na Golgote, všetci, čo trpia, zvlášť tí, čo trpia nevinne, môžu sa stretnúť s tvárou „Trpiaceho služobníka“ a nájsť v jeho utrpení plnú pravdu o bolesti, o jej plnom zmysle a o jej dôležitosti. (Rím, 9. 11. 1988)

VŠETKO MÁ SVOJ ZMYSEL

Dp Maroš Kufa

Pri besede 20.1.2004 v Novom Smokovci povedal: „Ako v každej rodine, vládne u nás chaos a občas zmätok. Nie vždy sa smejem, sem-tam si poplačem. V Žakovciach sa nežije v istote, ale v nádeji.“

Otvorene porozprával o svojom ťažkom detstve. „Nič nie je náhoda, čo som zažil v detstve (bol karatista, chcel koňa, vlastnil starú pušku, na stene vedľa týchto záľub viseli obrázky Panny Márie a sv. Františka z Assisi), v akej rodine som žil, čo som robil v mladosti. Bol som na majstrovstvách v karate. Dostal som taký výprask, že na to v živote nezabudnem. Slová trénera som si zapamätal – Nemusíš vyhrávať, ale nesmieš sa vzdať. Prozreteľnosť Božia všetko využije pre naše dobro a my len híkame a pozeráme, ako sa Duch Svätý vo všetkom orientuje a napokon nám všetko usporiada... Po rokoch som pochopil, že som potreboval do života v Žakovciach jemnosť mamy i tvrdosť môjho otca. Keby som bol iba tvrdý chlap, koho

Stretnúť ho a zostať ľahostajný sa nedá. Osloví vás svojou jasnou rečou bez príkras, otvoreným srdcom a hlavne slovami, podloženými skúsenosťami.

Dôstojný pán Maroš Kufa z poverenia otca biskupa Mons. Františka Tondru má vo vybudovaných domoch v Žakovciach na starosti telesne postihnutých, mužov – bezdomovcov, matky s deťmi, problémové dievčatá (keď sa na to hnávajú, hovorí im bezproblémové dievčatá). Spolu ich je asi 140 ľudí.

z nich by som pritiahol k Pánu Bohu? To sú tie naše ozubené kolieska života, ktoré vie poskladať iba On. “

Mládežnícke roky prežíval v partii mladých. Stretávali sa na sv. omši a potom vyrazili do hôr. Hovorilo sa o nich, že sú plytkí, no vzišlo z nich viacero duchovných povolání. Chodili aj opravovať kostoly a cirkevné budovy. Keďže bol horolezcom, robil opravy vo výškach.

Pri výstupe na Gerlach boli traja. „Liezol som prvý, za mnou dvaja. Chlapec a dievča. Prilbu a sedačku som dal dievčaťu. Načo mi je prilba? Ja nespádnem, nepotrebujem ju. Ako viete, pýcha peklom dýcha... nechcem sa baviť o tom, že pyšný padne. Určite padne. Bavme sa už len o čase. Tak som capol aj ja. Letel som dole a povedal som si – tak takto vyzerá smrť... Keď som preletel okolo tých dvoch, len som si vzdychol – Bože, keby sa aspoň oni zachránili... Lano seklo, vydržalo, hanbil som sa plakať, no boli z toho zlomeniny na nohe. Chcel som v živote veľa, aj vyliezť na Gerlach

bez prilby. Dole má zniesli. “

To bol impulz riadne premýšľať, čo by sa stalo, keby vtedy zomrel. Prihlásil sa do seminára. „Neviem, aký vzorec Pán Boh pri mne použil, keď ma pozval za kňaza...“

Doterajšie životné skúsenosti a práca s ľuďmi ho priviedli k jednej pravde o pokore: „*V pekle nenájdeš pokorného. Je tam isto veľa tých, ktorí napríklad z pýchy a pre slávu stavali katedrály a iba pre ten istý dôvod pomáhali chudobným. V nebi nenájdeš pyšného. Kto je naozaj pokorný, to uvidíme až v nebi. Matka pýcha ti porodí všetky hriechy.*

Matka pokora ti porodí všetky čnosti. Boh vie, že sme slabí. Pokora je pravda. Keď hrabem k sebe, kŕmim pýchu. Keď hrabem od seba, kŕmim pokoru. Keď sa necvičím v pokore, premárnim deň. Pýcha sa môže skryť za pokoru, keď neotváram svoje srdce a hovorím. - Ja mám hriechy, hanbím sa... - Ak srdce pokorne otvoríš, ničoho sa neboj, aj keď je tam spúšť. Bude to štípať a bolieť, keď tam vlietne Duch Svätý. Až vtedy nájdeš pokoj svojej duše, keď pozveš Ježiša do srdca taký, aký si.“

Spracovali Anka a Maja

PALIATÍVNA HOSPICOVÁ LIEČBA

Výber z rozhovoru s MUDr. Zdeňkom Bystrickým,
riaditeľom Domu liečby bolesti s hospicem sv. Josefa v Rajhradě,
uverejneného v časopise SCRIPTA BIOETHICA 3/2002.

„*Je to starostlivosť, ktorá spočíva v uspokojení potrieb chorého vo všetkých štyroch základných oblastiach ľudského bytia. Teda nie len v oblasti telesnej, ale tiež duševnej, spoločenskej a duchovnej. Označenie duchovnej (spirituálnej) tu má ale široký význam a nemôže sa vzťahovať iba na oblasť náboženstva. Paliatívna hospicová liečba nesmeruje iba k pacientovi, ale i k jeho blízkym. Mohlo by sa zdať, že táto liečba je u nevyliciteľne chorých a umierajúcich pasívna. Nie, ide o liečbu veľmi aktívnu a niekedy aj akútnu. Veď stav chorého nie je stabilizovaný a meniaci sa stav vyžaduje aktívny prístup. V paliatívnej liečbe ale nepoužívame liečebné postupy, pri ktorých nie je možné očakávať prospech v kvalite života chorého. Pasívny prístup*

a prehliadanie skutočných potrieb chorých a nevyužitie dostupných liečebných možností, včítane paliatívnych zákrokov by ale mohlo utrpenie chorých ďalej zhoršovať a preto pre ne v hospicovej starostlivosti nie je miesto. Priemerná dĺžka hospitalizácie u nás je okolo tri týždne. Človek najdlhšie spomína na prípady, ktoré z nejakých dôvodov „chytia za srdce“... Najväčšiu radosť nám urobí, keď sa podarí stav chorého stabilizovať, jeho blízkych naučiť niektoré ošetrovateľské postupy a navietať spoluprácu s jeho praktickým lekárom, až sa chorý môže vrátiť domov, kde síce po určitej dobe zomrie, ale medzi svojimi, ktorí vedia, že mu pomohli viac, ako by si vôbec boli kedy predstavovali.“

Preklad a úprava: M. Melicherčíková

ODHALENIE MÝTUSU ANARCHIZMU

Krab Herman preletel križom cez morské dno pod jeho rodinný kameň.

„Chcem sa oslobodiť!“ kričal na svojho otca.

„Neviem, ako môžete očakávať, že budem tento sprostý pancier nosiť 24 hodín denne! Zväzuje ma! Prekáža môjmu štýlu. Niektoré decká zakladajú protipancierovú protestnú skupinu a ja sa k nim pridám!“

Jeho otec, krab Fred sa zhlboka nadýchol a položil Hermanovi na plece ťažké klepeto (kraby majú plecía, i keď iba oni sami vedia povedať, kde sa presne začínajú a končia). Herman prevrátil očami.

„Synu, dovol, aby som ti vyrozprával jeden príbeh.“

„Ocoóó, niéé zase...“

„Je to o človeku menom Hubert, ktorý trval na tom, že pôjde do školy bosý.“

Šťažoval sa, ako ho topánky priveľmi obmedzujú. Prekážajú jeho štýlu. Túžil voľne behať po tráve bosý, po lúkach a potokoch. Mama nakoniec súhlasila. Vybehol z domu - a vieš čo sa stalo?“

Herman pootvoril ústa akoby chcel niečo povedať, no otec pokračoval: „Tento človek menom Hubert stúpil na rozbitú fľašu sódy. Stálo ho to až dvadsať štičov a iný chalan išiel s jeho priateľkou na stužkovú.“

„To je dosť sprostý príbeh, oco.“

„Možno synu, ale pripomína je v tom: každý krab sa skôr či neskôr chce zbaviť svojho panciera. Myslí si, že bez neho

by bol život omnoho krajší. Je to akoby sa námorník unavil obmedzeniami na lodi a v zápale túžby po slobode skočil do mora. Možno si myslel, že tam je sloboda. Avšak ak by sa rýchlo nevrátil na loď alebo k pobrežiu, utopil by sa. Čo je to za slobodu?“

Herman rozmýšľal nad slovami otca.

„Čoskoro sa ti starý pancier ošúpe, synu.“

Mladý krab sa začudoval.

„Áno, ver mi,“ odpovedal otec Fred na otázku v očiach svojho syna.

„Nazývame to lienenie a robia to všetky kraby, keď dospievajú. Ale,“ povedal s varovaním v očiach: „vtedy budeš zraniteľnejší ako

kedykoľvek i n o k e d y .

Kým tvoj pancier nezaťvrдне ako tento,“ pobúchal mu po chrbte: „musíš byť omnoho opatrnejší než doteraz. Bez neho máš menej slobody, nie viac.“

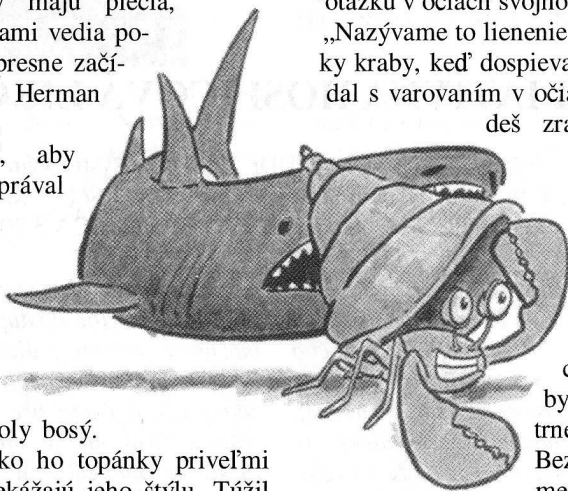
„To je sranda,“ povedal Herman. „Nikdy by ma to nenapadlo. Chceš povedať, že niektoré veci zdanlivo obmedzujú slobodu, ale v skutočnosti umožňujú väčšiu, však?“

Krab Fred prikryl svojím mamutím klepetom Hermanov chrbát a spoločne vzkli pod rodinný kameň.

„Po kom si taký inteligentný, synu?“ spýtal sa otec.

Z knihy:

Nenechávajú si mozog pred dverami

POVEDZ DROGE NIE!

Nie sme zázrační? Nie sme hodní úcty?...
My, stavitelia ruín a zasypaných chrámov...

Civilizácia. Pokrok. Koniec druhého milénia. Materiálny svet začína nebezpečne ohrozovať ten duchovný. To, čo starovekí Gréci nazývali kalokagatia - harmónia, súzvučie tela a ducha, sa stalo niečím veľmi zriedkavým. Zabúdame, že sme vzišli z prírody, že nás k nej viaže úžasné sily, pretože sme súčasťou reťazca, ktorý sa môžeme nanajvýš snažiť pochopiť. My sa však napriek tomu všetkému chceme z neho vytrhnúť a dokázať si svoju neomylnosť a nadradenosť. Naše bytie na zemi sa zúžilo na veci hmatateľné, ktoré sa stávajú meradlom našej dokonalosti.

Takých, ktorí sa dali na cestu za pravdou a boli úspešní, je veľmi málo. Každý človek však chce prežiť, no nie každý je schopný čeliť skorumpovanej spoločnosti a prekážkam, ktoré mu stavia do cesty sám život. Chce byť úspešný, no nechce pošpiniť svoj ideálny svet. Keď pochopí, že normálne to nejde, hľadá únik, iný smer. Látky, ktoré kedysi slúžili pre rôznych šamanov, kúzelníkov, filozofov na oslobodenie mysle pri hľadani vyšších vecí, sa dnes v upravenej forme stávajú látkami na prežitie, vytvorenie fiktívneho sveta. Spreádzajú celý náš život, aby potláčali bolesti a v tej najkrajnejšej forme spôsobujú opak toho, o čo ľudstvo bojovalo celé veky.

Chceli sme byť slobodní, stali sme sa však otrokmi. Otrokmí pána, ktorého

sme pomenovali droga. Ak si myslíme, že ktokoľvek z nás je mimo nebezpečenstva, tak sa mylíme.

Edith Piaff nechcela mať bolesti. Marylin Monroe sa chcela občas dobre vyspať. Jim Morrisson, Curt Cobain a mnohí iní, ktorí vytvorili nezabudnuteľné diela, takisto spadli do osídliel drogy a utopili sa v jej bahne.

Ľudia vždy túžili po lepšom, krajšom svete, mali vysnívaný raj. V moderných časoch si človek začal vytvárať raj chemický, ukrytý v bielom prášku či injekčnej striekačke. Ale aké plody nám prinášajú také rajské záhrady? Sú to iba plody trpkosti, bolesti, žiaľu a smrti. Existuje drogový raj? Nie, drogového raja niet. Sú len drogové peklá a očistec pre tých, čo si zavčas uvedomili, čím by platili za chvíľu eufórie, spokojnosti, ľahkosti bytia. Pri vstupe do sveta drogy sú veľmi výstižné slová Danteho: „Zanechajte všetky nádeje, vy, ktorí vstupujete.“

Všetci sa dnes oháňajú jedinečnosťou osobnosti a svojimi právami. Máme teda právo voľby, a to aj voľby, ako naložiť so svojim vlastným zdravím a životom. Ak teda dnes niekto siahne po droge, má právo poznať pravdu. Pravdu o droge, pravdu o sebe a aj pravdu o možnom konci seba samého. Mali by sme si vryť do pamäti slová neznámeho autora: „Droga nie je východisko, droga je cesta. Cesta do ničoty.“

Jana Belanová, 9.A

SLOVÁCI ZA MOROM

Na Sliachi som stretla veľa lekárov, sestričiek, pacientov, ľudí modlitby a iných zaujímavých osobností s dobrým srdcom. Jednou z nich bola aj vždy usmievavá pani Marta Glass, žijúca v Kanade, štáte Ontario. Pochádza priamo zo Sliacha a veľmi rada sa sem vracia. Nie však sama. Časťou jej zaujímavej práce je sprostredkovávanie pobytu a sprevádzanie kúpeľných hostí - kanadských klientov. Jej životný príbeh ma zaujal. Bola ochotná podeliť sa o svoje zážitky s našimi čitateľmi, lebo Bartolomej ju veľmi oslovil. Bola stále radostná, aj napriek čerstvej zlomenine nohy.

Pani Marta, ste Kanaďanka, pracujete a žijete tam už dlhé roky. Vaša slovenčina je výborná. Máte sa s kým v Kanade po slovensky porozprávať?

Žijem už 17 rokov v zahraničí. Som druhýkrát vydatá. Môj prvý manžel bol Slovak a zahynul mi pri vykonávaní služobných povinností pilota. Osem rokov som bola sama. V Banskej Bystrici som stretla svojho terajšieho manžela, keď som poskytovala prekladateľské služby počas majstrovstiev sveta v hokeji. Prišiel na Slovensko s Kanadským hokejovým mužstvom. Po troch rokoch sme sa zobrali. Nemáme vlastné deti, ale máme veľa duchovných detí.

Teraz pracujem pre jednu cestovnú kanceláriu a sprevádzam 15 Kanadčanov v kúpeľoch. Takto sa snažím pomôcť kúpeľom vo svojom rodisku, aby mohli

zo získaných peňazí investovať a budovať.

U nás v Ontariu je silné zastúpenie slovenskej ligy. Väčšinou sú to starší ľudia, ktorí odišli do cudziny po roku 1945. Sú tam rodiny, ktoré udržiujú našu úžasnú slovenskú kultúru. Ich deti už pomaly prechádzajú na iný spôsob života, chodia do kanadských škôl, prispôbujú sa kanadským zákonom, hlavne v jazyku, čo je veľmi dôležité. Stretávame sa pri svätých omšiach, ale aj ako spoločenstvo na sviatok sv. Mikuláša, na fašiangy a v lete pri piknikoch. Chceme kultúru a históriu nášho Slovenského národa takýmto spôsobom medzi rodákmi udržiavať. Nesnažíme sa zatiahovať medzi nás politiku,

pretože každý človek má iný názor a charakter.

Isto nebolo ľahké začínať žiť v cudzine. Čo vám najviac pomáhalo?

Do Kanady som si priniesla časť svojho života, kultúry a lásku rodiny. Na Slo-

vensku mi žije ešte 80 - ročná mamička a súrodenci s rodinami. Som nesmierne vďačná mojim rodičom za vymodlený dar viery. Ich kresťanská výchova vo mne pokračuje, nech som kdekoľvek. To som dostala najdrahší a neoceniteľný dar. Vtedy oceníte modlitbu dvojnásobne, keď ste v cudzom svete. Po príchode do Kanady som sa borila so všetkým, v zamestnaní, v učení, veď som tam okrem manžela nikoho nepoznala. Keďže som na Slovensku pracovala pre Aerolínie, musela som ako štyridsiatnička veľa študovať, ak som si chcela obhájiť svoje miesto v cestovnej kancelárii v Kanade. Večer sme sa spoločne s manželom modlili a prosili o pomoc zhora, ktorá aj prišla. Som rada, že rodičia boli na nás, štyri deti primerane prísni i dnes to viem oceniť.

Máte možnosť ísť na slovenské sväté omše v Kanade?

Máme tam aj slovenského kňaza. Keď ochorel, kostol bol zavretý, ale každý z našej komunity si vyhľadal najbližší kostol. Niektorí navštívili poľské sv. omše, my sme si vybrali blízku taliansku farnosť.

Pani Marta pozdravuje čitateľov Bartolomeja v mene ligy kanadských Slovákov, žijúcich v Ontariu. Praje všetkým šťastný celý nový rok 2004.

Pani Marte s manželom a celej slovenskej lige, našim rodákom, prajeme láskyplný, pokojný rok a Božie požehnanie.

Pripravila Anka

BLAHOŽELÁME TROSKÁM!

Svoje **10. výročie** fungovania Trosky oslávili ako inak - spevom. Mali aj gratulantov a hostí. Celý koncert bol benefičný a výťažok z neho venovali na rekonštrukciu organu v kostole Najsvätejšej Trojice. Ku gratulantom sa pripája aj redakcia. Bartolomeja.

LITURGICKÉ OKIENKO

1. február - 4. nedeľa v období cez rok

Č1 - Skôr, než som ťa utvoril v matkinom živote, poznal som ťa... Jer 1, 4-5. 17-19

R - Moje ústa, Pane, budú hlásať tvoju spásu.

Ž 71

Č2 - A tak teraz ostáva viera, nádej, láska, tieto tri, no najväčšia z nich je láska.

Kor 12, 31-13, 13

Ev- Dnes sa splnilo toto Písmo, ktoré ste práve počuli. Všetci mu prisviďčali a divili sa milým slovám, čo vychádzali z jeho úst a hovorili: „Vari to nie je Jozefov syn?“

Lk 4, 21-30

Pán Ježiš povedal Židom, že už proroci Eliáš a Elizeus pomáhali cudzincom. Ani Spasiteľ nie je poslaný len k Židom. Preto sa mnohí nahnevali na Ježiša. Vyhánajú ho von z mesta. .

8. február -5. nedeľa v období cez rok

Č1 - Svätý, svätý je Pán zástupov, celá zem je plná jeho slávy. Iz 6, 1-2a. 3-8

R - Budem ti hrať pred tvárou anjelov.

Ž 138

Č2 - Bratia, pripomínam vám evanjelium, ktoré som vám hlásal a vy ste ho prijali.

1Kor 15, 1-11

Ev- Pán Ježiš povedal Šimonovi: „Zatiahni na hlbčinu a spustite siete na lov! „Len čo to urobili, chytili také množstvo rýb, až sa im siete trhali. Lk 5, 1-11

Všetci sa tomu tešia. A Ježiš hovorí Petrovi: Odteraz budeš loviť už ľudí. Apostoli opúšťajú všetko a nasledujú Ježiša.

15. február - 6. nedeľa v období cez rok

Č1 - Požehnaný je muž, ktorý dôveruje v Pána, Pán bude jeho nádejou. Jer 17, 5-8

R - Blažený človek, čo v Pána skladá dôveru.

Ž 1

Č2 - Ak len v tomto živote máme nádej v Kristovi, sme najúbohejší zo všetkých ľudí.

1Kor 15, 12. 16-20

Ev - On uprel oči na svojich učeníkov a hovoril: Blahoslavení chudobní, lebo vaše je Božie kráľovstvo. Blahoslavení, ktorí teraz hladujete, lebo budete nasýtení. Blahoslavení, ktorí teraz plačete, lebo sa budete smiať. Beda vám boháči, lebo už máte svoju útechu...

Lk 6, 17. 20-26

22. február - 7. nedeľa v období cez rok

Č1 - A Pán odplatí každému podľa jeho spravodlivosti a vernosti.

1Sam 26, 2. 7-9. 12-13. 22-23

R - Milostivý a milosrdný je Pán.

Ž 103

Č2 - Prvý človek zo zeme je pozemský, druhý človek je z neba. 1Kor 15, 45-49

Ev - Ale vám, ktorí ma počúvate, hovorím: „Milujte svojich nepriateľov, robte dobre tým, čo vás nenávidia, žehnajte tých, čo vás preklínajú, a modlite sa za tých, čo vás potupujú. Nesúďte a neodsudzujte! Dávajte a dajú vám. Buďte milosrdní ako je milosrdný váš Otec. “

Lk 6, 27-38

25. február - POPOLCOVÁ STREDA

Č1 - Roztrhnite si srdcia, a nie rúcho, obráťte sa k Pánovi, svojmu Bohu...

Joel 2, 12-18

R - Zmiluj sa, Pane, lebo sme zhrešili. Ž 51

Č2 - V milostivom čase som ťa vyslyšal a v deň spásy som ti pomohol.

2Kor 5. 20-6, 2

Ev - Dajte si pozor a nekonajte svoje dobré skutky pred ľuďmi, aby vás obdivovali, lebo nebudete mať odmenu u svojho Otca, ktorý je na nebesiach... Mt 6, 1-6. 16-18

29. február - 1. NEDEĽA V PÔSTNOM OBDOBÍ

Č1 - Kňaz vezme kôš z tvojich rúk, položí ho na oltár Pána, tvojho Boha...

Dt 26, 4-10

R - Pane, buď so mnou v mojich skúškach.

Ž 91

Č2 - Lebo každý, kto bude vzývať Pánovo meno, bude spasený. Rim 10, 8-13.

Ev - Ježiš sa vrátil od Jordánu plný Ducha Svätého. Duch ho vodil štyridsať dní po púšti a diabol ho pokúšal: „Ak si Boží Syn, povedz tomuto kameňu, aby sa stal chlebom.“ Ježiš mu odvetil: „Napísané je: Nielen z chleba žije človek.“ Lk 4, 1-13

Satan ho pokúša na vysokom vrchu i v Jeruzaleme na vrchole chrámu. Ježiš odpovedá: Nebudeš pokúšať Pána, svojho Boha. Potom prichádzajú anjeli a posluhujú Božiemu Synovi.

PÔST A MLADOSŤ.

Pôstne obdobie je už tu. Pre mnohých mladých je pôst rušivým momentom v ich živote. Obdobie zábav, plesov a karnevalov zrazu prerušia slová: „Kajajte sa... Pamätaj človeče...“

Starší ľudia sa na toto obdobie tešia. Popri milostiach, ktoré môžu v tomto období obsiahnuť, im celkom padne vhod, keď to trochu okolo nich stíchne. Ale pre mladého človeka to občas znamená - b o j . Veď ak mladý človek, ktorý má toľko záujmov a plánov si pri svojom nabitom programe nájde čas na úprimný rozhovor s Bohom v modlitbe, nie je to úžasné? Aký vnútorný zápas musí mnohokrát zohrať, aby to dokázal. A keď sa mu to s pomocou Božej milosti podarí, zakrátko zakúsi aj ovocie tohto zápasu. **MLADÍ DRŽIA V RUKÁCH OSUD SVETA.**

Pôstne obdobie chápeme často krát ako cestu, na ktorej je plno zákazových - červenu farbou lemovaných značiek: zriekni sa mäsa, zábav, televízie, kina, hudby, no aj to už dnes nestačí. Pôst by mal byť - o d p o č í v a d l o m . Príležitosť, kde sa dá veľa a dobre načerpať sily pre našu vyhľadovanú dušu. Kde by sme došli bez zriekania sa, bez týchto „vyrušení“? Veď by sme sa len hnali a utápali v mori nezriadených žiadostí, ale pokoj by sme nenašli. Pane, dostali sme od teba dary duše a tela zadarmo a nikto ti neprikazoval, aby si za nás trpel a zomrel. Ty si to chcel dobrovoľne. Aj my sa snažíme prijať pôst ako „odpočívadlo“, kde obraciaš našu myseľ k vyšším hodnotám a žiadaš od nás tak málo...

Hovorí sa, že na ktorú stranu sa stromček od malička nakláňa, na tú stranu aj padne. Slobodne sa chceme aj napriek prekážkam nakláňať k Tebe, Pane, a to hneď teraz. Nechceme strácať čas a k tomu nech nám pomôže napomenutie sv. Augustína: „*Boh ti prisľúbil, že v ten deň, keď sa k nemu navrátiš, hriechy tvoje zotrie. Ale nikdy nesľúbil, že zajtra ešte budeš žiť.*“

A. Karaková

NECH NEMAJÚ ČAS

(poučný príbeh)

Satan zvolal svetové zhromaždenie padlých anjelov. V otváracom prejav-e k svojim zlomocným pomocníkom povedal: „Nemôžeme zabrániť kresťanom, aby chodili do kostola. Nemôžeme im vziať Bibliu a brániť v poznávaní pravdy. Nemôžeme ich ani odlúčiť od biblických hodnôt, na ktorých celé generácie lipnú, musíme urobiť niečo iné. Musíme im zabrániť vytvárať si dôverný a trvalý vzťah s Kristom. Keď s Ním nadviažu spojenie, naša moc nad nimi je zlomená. Preto ich nechajme chodiť do kostolov, neberme im ich konzervatívny životný štýl, ale zamerajme sa na ich čas, aby nemohli prežívať blízkosť a úzke spojenie s Kristom. Musíme byť po celý deň v ich prítomnosti, aby sme im znemožnili byť so svojím Záchrancom osamote.“

„Ako to máme urobiť?“ - volali padlí anjeli. „Zamestnávajú ich malichernosťami života. Používajte množstvo efektívnych trikov, aby ste zabavili ich myseľ. Lákajte ich utrácať, utrácať a potom si požičiavať. Zaplavte ich schránky reklamnou poštou, letákmi, objednávkovými katalógmi a ponukami tovaru zadarmo. Ponúkajte služby a falošné nádeje. Nech sú v ich živote peniaze vždy na prvom mieste. Presvedčte ženy, aby nemali deti, aby chodili do zamestnania na plný úväzok, aby kariéra bola dôležitejšia ako rodina. Nech manželia pracujú šesť, lepšie sedem dní v týždni, desať až dvanásť hodín, aby si mohli dovoliť lepší životný štýl. Bráňte rodičom tráviť spoločný čas s deťmi. Ich rodiny sa začnú čoskoro rozpadávať. Domov už nebude poskytovať rodine azyl pred tlakmi každodenných starostí. Dráždite ich zmysly, aby nemohli počúvať tichému hlasu a rozjímať nad Božím slovom. Naučia sa mať neustále pustené

rádio, budú počúvať našu hudbu, kedykoľvek budú sedieť za volantom svojho auta. Presvedčte ľudí, že majú mať stále zapnutý televízor, videoprehrávač, či počítač. Nech vo všetkých obchodoch hrá hlasná hudba, aby neboli schopní počúvať jeden druhého. To prehluší ich myseľ a rozbije jednotu s Kristom. Nezabudnite zaplniť ich nočné stolíky časopismi a novinami. Bombardujte ich mozog správami celých 24 hodín. Postarajte sa o ich víkendy. Nech sa do zamestnaní vracajú vyčerpaní, neuspokojení a nepripravení na nadchádzajúci týždeň. Nedo-volte im vyjsť si do prírody a premýšľať o Božích zázrakoch. Dajte im chlieb a hry, nech sa vybúria na športových podujatiach a na koncertoch. Pripravte im pastvu pre oči. Nech ich bavia akčné filmy, dráždite ich zmyselnosť. Neza-budnite na billboardy pri cestách. Na dovo-lenku ich pošlite na exotické miesta, do zábavných parkov... len nech sa bavia tak, ako sa baví svet.

A keď sa stretnú, prihrajte im klebety zo sveta, zahrajte im na nervy a hlavne, nedovoľte im čerpať sily z Biblie, aby odišli so zaťaženým svedomím a rozbúrenými citmi. Nechajte ich byť súčasťou programov duchovného snaženia. Čím viac, tým lepšie. Preplňte ich života nepreberným množstvom dobrých dôvodov nemať čas na modlitbu, na hľadanie Boha. Čoskoro budú pracovať z vlastných síl, obetujú zdravie a rodinu pre dobro príčiny.“

Zhromaždenie sa skončilo. Diab- lovi anjeli odišli plniť svoje úlohy - pôso-biť, aby sa kresťania predbiehali v množ- stve nových duchovných programov, aby tak nemali čas na svoje rodiny, ani blíž- nych a pobehovali z miesta na miesto, z akcie na akciu, sem a tam. Bol diablov plán úspešný? Posúďte sami.

A BOL POPOLEC

„Magduška, zajtra zas. Áno? Na tej zábave.“

„Zajtra už nie, pán doktor, zajtra len do polnoci sa možno zabávať, od polnoci začína pôst. Chcem ísť s jasnou hlavou a s čistým srdcom na popolcovú stredú do kostola a možno by som nemala dosť síl o polnoci odísť zo zábavy, preto radšej neprídem.“

Mladý doktor sa usmieval, takú odpoveď nečakal a dúfa, že po krátkom prehováraní dostane inú odpoveď, vie, že dievča ne-

odolá... Ale mylil sa. Najprv vábil, potom hrozil, že pôjde sám, že bude koniec všetkému. Dievča ostáva pevné a pán doktor plní hrozbu. Je koniec všetkému. To sa stalo vlni. Cez toho-ročné fašiangy mal pán doktor svadbu. Vzal si Magdušku. Magduška sa nezlomila, zlomil sa pán doktor. Lebo darmo je, vernosť zásadám, vernosť šľachetnosti každému imponuje, každého premáha.

Dievčatá, zachovajte sa ako Magda.

A.K.

POĎAKOVANIE

Charita sv. Vincenta v Prievidzi touto cestou úprimne ďakuje za finančnú podporu projektu

„VIANOCE PRE BEZDOMOVCOV“.

Tento projekt sa uskutočnil vďaka programu DARUJTE VIANOCE KONTA ORANGE, n.f.

Zároveň ďakujeme v mene našom i v mene viac ako 40 bezdomovcov za vianočné pečivo, ovocie a iné trvanlivé potraviny našim domácim dobrodincom.

Všetci obdarovaní boli s prípravou vianočných a novoročných sviatkov veľmi spokojní a cítili sa dobre. Snažili sme sa im vytvoriť na chvíľu teplo domova.

Štefan Gašparík
riaditeľ Charity

OSPRAVEDLŇUJEM

sa všetkým čitateľom za chybu, uverejnenú v Bartolomeji č. 1/2004.

Dopíšte si, prosím vás, do rozpisu sv. omši ešte jeden termín:

kostol sv. Bartolomeja v nedeľu o 18:00 hod.

Za pochopenie ďakujem.

Melicherčíková

FARSKÁ KRONIKA OD 11. 12. 2002 DO 10. 1. 2004

Do farského spoločenstva sme sviatosťou krstu prijali

Nicol Mištinová,
Kristína Lacková

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo večnosti sme sa rozlúčili so zomrelými:

Amália Šimková 71 r.
Emil Matuška 71 r.
Mária Pilková 75 r.
Peter Mikuš 73 r.
Ľudovít Harag 66 r.
Ján Bercík 65 r.
Stanislav Mokrá 65 r.
Margita Borková 75 r.
Roman Krešne 38 r.
Mária Štubňová 75 r.

Anton Ivaniš 51 r.
Jolana Balejová 84 r.
Jozef Lacko 67 r.
Dušan Pös 37 r.
Helena Višňovská 67 r.
Ondrej Turčan 72 r.
Katarína Kollatiová 57 r.
Anton Dámer 70 r.
Mária Huntierová 51 r.
Jozef Kováč 77 r.

*Odpočinitie večné daj
dušiam, Pane ...*

25. januára sme si pripomenuli, že už **10 rokov**
nie je medzi nami naša drahá mamička

Júlia Páliková, rod. Skadrová

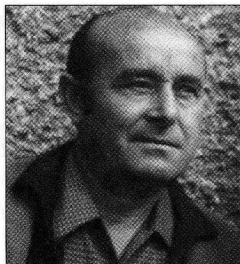
Predišla nás k Pánovi, no jej srdce bije naďalej v nás.

S láskou si na ňu spomíname a vyprosujeme:

Odpočinitie večné, daj jej, ó, Pane

a svetlo večné nech jej svieti.

Dcéry s rodinami.

9.2.2004 uplynie **10 rokov**

od smrti drahého manžela, otca a starého otca

Alexandra Strateného.

Ďakujeme všetkým, ktorí si spolu s nami
pripomenú jeho pamiatku.

S úctou a láskou na neho spomínajú
manželka a deti s rodinami.

Náboženská výchova v SŠ

v šk. roku 2003/2004 vo farnosti Prievidza - mesto

P. č.	Stredná škola	1. ročník		2. ročník		Spolu NV	Spolu % NV	Spolu E	Spolu % E	Celkový počet
		NV	E	NV	E	1.r+2r.	1.r+2r.	1.r+2r.	1.r+2r.	1.r+2r.
1.	Gymnázium V.B.N.	107	138	113	115	220	46,5	253	53,5	473
2.	Obchodná akadémia	61	74	68	70	129	47,3	144	52,7	273
3.	ZŠŠ stavebná	97	116	58	117	155	39,9	233	60,1	388
4.	SOU - poľno- hospodárske	46	51	32	37	78	46,9	88	53,1	166
5.	SOU - strojár- ske	57	46	73	72	130	52,4	118	47,6	248
6.	ZŠŠ - hotelo- vých služieb	143	186	141	188	284	43,2	374	56,8	658
7.	8. roč. Gymn. F. Hanáka	29	0	25	0	54	100	0	0	54
8.	8. roč. Gymná- zium V.B.N.	14	16	18	9	32	56,1	25	43,9	57
	Spolu NV/E	554	627	528	608	1082		1235	-	
	NV / E %	46,9	53,1	46,5	53,5	-	46,7	-	53,3	2317

BARTOLOMEJ — časopis prievidzskej farnosti s cirkevným schválením BÚ v B.B. č. 1127/98

Vydáva: Rímskokatolícky farský úrad v Prievidzi. Vychádza raz mesačne. Adresa: Redakcia Bartolomej, Mariánska 4, 971 01 Prievidza, t. č.: 046 / 542 28 01. Teologický poradca: Mons. Ján Bednár, dekan.

Zodpovedná redaktorka a grafické spracovanie: Mária Melicherčíková, e - mail: mariamm@pobox.sk.

Redaktori: Ing. B. Bullo, A. Gálová, B. Svítok, J. Balážová, MUDr. V. Rumanová, A. Karaková, Alojz a Karol Vlčekovi, M. Melicherčíková ml., J. Bullo st. Náklady na tlač: cca 8,- Sk.

Tlač: PATRIA L, spol. s r. o. Prievidza. Tlač registrovaná Okresným úradom v Prievidzi pod č. MT 1/1994.

Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov. Nevyžiadané rukopisy nevraciamy.

Náboženská výchova v ZŠ v šk. roku 2003/2004 vo farnosti Prievidza - mesto

P. č.	Základná škola	1. roč.		2. roč.		3. roč.		4. roč.		5. roč.		6. roč.		7. roč.		8. roč.		9. roč.		Spolu	Spolu	%	
		NV	-	NV	-	NV	-	NV	-	NV	-	NV	-	NV	-	NV	-	NV	-	NV+E	E	NV	
1.	S CH I.	22	26	30	45	28	38	21	49	25	80	29	46	39	53	27	54	23	78	244	469	713	34,2
2.	S CH II.	9	24	15	18	13	25	2	70	12	71	16	70	21	65	19	60	23	55	130	458	588	22,1
3.	S CH III.	8	7	4	16	4	13	18	22	14	22	18	29	31	26	21	52	34	30	152	217	369	41,2
4.	Rastislavova	25	39	55	37	50	41	46	58	70	64	72	70	72	54	80	46	67	47	537	456	993	54,1
5.	Mariánska	24	7	21	8	14	16	12	14	36	35	55	49	36	23	39	36	35	46	272	234	506	53,8
6.	Novackého	7	12	11	11	10	10	8	27	11	21	17	28	10	27	10	25	12	28	96	189	285	33,7
7.	Energetikov	11	29	22	19	23	14	7	36	4	51	15	46	17	35	24	21	16	44	139	295	434	32
8.	Malonecpalska	26	41	28	35	37	36	20	60	39	56	29	56	45	54	53	67	37	37	314	442	756	41,5
9.	ZŠ Hanáka SchP.	43	0	43	0	44	0	46	0	33	0	27	0	26	0	33	0	23	0	318	0	318	100
10.	8 roč. gym. SchP.	-	-	-	-	-	-	-	-	30	0	30	0	28	0	28	0	26	0	142	0	142	100
11.	8 roč. gym. VBN	-	-	-	-	-	-	-	-	0	0	0	0	12	20	12	14	14	16	38	80	118	32,2
12.	Špec. ZŠ internátna	0	7	1	5	7	20	4	5	5	4	2	6	1	13	6	17	6	14	32	91	123	26
	Spolu NV	175	-	230	-	230	-	184	-	279	-	310	-	338	-	352	-	316	-	2414	-	-	-
	Spolu E	-	192	-	194	-	213	-	341	-	404	-	430	-	370	-	392	-	395	-	2931	-	-
	Celk. počet žiakov	367	-	424	-	443	-	525	-	683	-	740	-	708	-	744	-	711	-	-	-	5345	-
	NV %	47,7	-	54,2	-	51,9	-	35,1	-	40,8	-	41,9	-	47,7	-	47,3	-	44,4	-	-	-	-	45,2